Karol Graff
Uniwersytet Jagielloński
http://orcid.org/0009-0008-4276-6211

Tadeusz Bieniek – wadowicki matematyk (1946-2021)

Szkic biograficzny

Tadeusz Bieniek (fot. archiwum rodzinne).

Zapewne wielu Czytelników pamięta barwną postać nauczyciela matematyki, którego często można było spotkać na wadowickich ulicach, zawsze ubranego w elegancki garnitur. Nieustannie zarażał swoich uczniów pasją do matematyki, przygotowywał ich do konkursów i olimpiad przedmiotowych. Był też zaangażowanym społecznikiem.

Tadeusz Bieniek urodził się 20 listopada 1946 r. w Wadowicach jako najstarszy syn Józefa i Anieli z domu Zając. W swoim życiorysie napisał o rodzicach:

> *Ojciec mój był pracownikiem umysłowym, a matka zajmowała się początkowo gospodarstwem domowym, a w późniejszym okresie podjęła pracę na stanowisku księgowej w Spółdzielni Transportowo-Warsztatowej „Przewóz" w Wadowicach*[1].

Uczęszczał do Szkoły Podstawowej nr 1 w Wadowicach, którą ukończył w 1960 r.[2] Była to wówczas szkoła męska, mieszcząca się przy ul. Sienkiewicza 9[3]. Następnie był uczniem wadowickiego liceum ogólnokształcącego, które ukończył w 1964 r.[4]

[1] Życiorys spisany przez Tadeusza Bieńka, po 1971 r., oryginał, w zbiorach rodziny.

[2] *Ibidem*.

[3] http://sp2wadowice.pl/ [dostęp: 6 XI 2023].

[4] Świadectwo dojrzałości Liceum Ogólnokształcącego dot. Tadeusza Bieńka, wystawione przez Liceum Ogólnokształcące w Wadowicach, Wadowice, 1 VI 1964 r., oryginał, w zbiorach rodziny.

Z tą najstarszą szkołą w mieście, powstałą w 1866 r.[5], zwiąże się później na długie lata jako profesor I LO im. Marcina Wadowity. Od najmłodszych lat wyróżniał się zdolnościami matematycznymi, co dostrzegali jego nauczyciele. Pierwotnie miał zamiar udać się na studia do Gdyni, aby poznawać konstrukcje statków, ale po maturze rozpoczął jednak studia matematyczne na Uniwersytecie Jagiellońskim.

W dawnej stolicy Polski bardzo szybko znalazł nowych przyjaciół i aktywnie włączył się w życie studenckie. W 1964 r. wstąpił do Zrzeszenia Studentów Polskich, gdzie działał społecznie, m.in. pełniąc funkcję kierownika Komisji Ekonomicznej w radzie samorządu Domu Studenckiego „Żaczek"[6]. W akademiku tym w latach 60. występował poważny problem z przeludnieniem, gdyż żyło w nim wówczas ok. 300 nadmiarowych osób[7]. Lata studiów zawsze wspominał z błyskiem w oku, niezwykle barwnie opowiadając o swoich przygodach żakowskich. Jako student potrafił godzinami wraz z przyjaciółmi grać w brydża, zawsze znajdując „tego czwartego" do gry. W 1970 r. uzyskał tytuł zawodowy magistra w zakresie matematyki o specjalizacji metody numeryczne[8]. Równocześnie podjął pracę w Wytwórni Silników Wysokoprężnych (dziś pod nazwą „Andoria") w Andrychowie, gdzie pracował do 1989 r. kolejno na stanowiskach programisty, projektanta oraz kierownika działu studiów i projektowania systemów elektronicznego przetwarzania danych[9].

Od 1970 r. był członkiem Polskiego Towarzystwa Ekonomicznego, w ramach którego prowadził wykłady z zakresu elektronicznej techniki obliczeniowej na maszynach cyfrowych[10]. W marcu 1971 r. zgłosił chęć wstąpienia do PZPR i został przyjęty na kandydata, a w grudniu został członkiem partii[11]. Pisał wówczas w życiorysie, że mieszka [- -] *stale w Wadowicach wraz z matką przy ulicy Krasińskiego 1*[12].

Jego powołaniem okazała się jednak praca nauczyciela i wychowawcy młodzieży. W latach 1985-1988 uczył w Zespole Szkół nr 1 w Andrychowie[13]. Szkoła ta została

[5] Zob. G. Studnicki, *Pierwsza wśród równych. Dzieje Gimnazjum i Liceum w Wadowicach*, Wadowice 1991; *idem*, *Zarys dziejów oświaty i szkolnictwa w Wadowicach*, Wadowice 1996; *Wadowickie Gimnazjum oraz Liceum – znane i nieznane. W 150-lecie powstania Gimnazjum w Wadowicach 1866-2016*, red. K. Karolczak, J. Popiel, K. Meus, Nowy Sącz 2016.

[6] Życiorys spisany przez Tadeusza Bieńka…

[7] *Żaczek – nasz dom. Wspomnienia mieszkańców legendarnego akademika*, zebr. S. Szlezynger, red. D. Górszczyk, Kraków 2016, passim.

[8] Życiorys spisany przez Tadeusza Bieńka…

[9] Świadectwo pracy dot. Tadeusza Bieńka, wystawione przez Wytwórnię Silników Wysokoprężnych „Andoria" w Andrychowie, Andrychów, 31 VIII 1989 r., oryginał, w zbiorach rodziny.

[10] Życiorys spisany przez Tadeusza Bieńka…

[11] *Ibidem*.

[12] *Ibidem*.

[13] Opis przebiegu pracy zawodowej spisany przez Tadeusza Bieńka, po 2002 r., oryginał, w zbiorach rodziny.

założona w 1947 r. i funkcjonuje aktualnie pod nazwą Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego w Andrychowie. W 1989 r. rozpoczął pracę jako nauczyciel matematyki i informatyki w Zespole Szkół Mechanicznych w Wadowicach[14]. Placówka ta mieści się dziś przy ul. Zegadłowicza 36 i wchodzi w skład Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego nr 2 w Wadowicach[15]. Z kolei w 1991 r. został zatrudniony jako nauczyciel matematyki w już nieistniejącym[16] Liceum Ogólnokształcącym Ojców Karmelitów Bosych im. św. Rafała Kalinowskiego, gdzie pracował do roku 1996[17]. Cztery lata później rozpoczął pracę w LO im. Marcina Wadowity w Wadowicach, co jako absolwenta tej wszechnicy napawało go dumą. W 2000 r. otrzymał akt nadania awansu na stopień nauczyciela mianowanego[18], a w 2006 r. – dyplomowanego[19]. Był często nagradzany przez dyrekcję I LO w Wadowicach za zaangażowanie w pracę i aktywność na forum szkoły. Jego działalność nie ograniczała się jedynie do szkolnych murów. W 2001 r. ukończył kurs egzaminatora egzaminu maturalnego z matematyki[20]. Od 2003 r. pełnił funkcję powiatowego doradcy metodycznego nauczania matematyki w powiecie wadowickim. Wielokrotnie organizował zawody i konkursy matematyczne dla uczniów szkół średnich w powiecie wadowickim, m.in. rejonowe Międzyszkolne Zawody Matematyczne dla uczniów szkół ponadgimnazjalnych. Był to konkurs matematyczny dla uczniów szkół średnich z powiatów wadowickiego, suskiego i bielskiego, który odbywał się w latach 2002-2009[21]. Jego zaangażowanie w organizację tych zawodów było dostrzegane przez lokalną prasę, czego przykład stanowiła pozytywna notatka w „Gazecie Krakowskiej", według której Tadeusz Bieniek [- -] *od pięciu lat stara się przekonać młodzież szkół średnich do tego przedmiotu, a powiat wadowicki staje się powoli matematyczną potęgą*[22]. W 2009 r. przeszedł na emeryturę[23], jednak aż do śmierci pracował jako przewodniczący zespołów oceniających zadania maturalne z matematyki w roli egzaminatora OKE.

[14] *Ibidem*.

[15] https://szkolnictwo.pl/index.php?id=PB0675 [dostęp: 6 XI 2023].

[16] https://karmelicibosi.pl/aktualnosci-karmelu/filmowe-ujecia-klasztoru-w-wadowicach/ [dostęp: 6 XI 2023].

[17] Zaświadczenie dot. Tadeusza Bieńka, wystawione przez Liceum Ogólnokształcące Karmelitów Bosych im. Św. Rafała Kalinowskiego, Wadowice, 25 IV 2003 r., oryginał, w zbiorach rodziny.

[18] Akt nadania stopnia awansu zawodowego nauczyciela dot. Tadeusza Bieńka, wystawiony przez Starostwo Powiatowe w Wadowicach, Wadowice, 28 IX 2000 r., oryginał, w zbiorach rodziny.

[19] Zaświadczenie dot. Tadeusza Bieńka, wystawione przez Kuratorium Oświaty w Krakowie, Wadowice, 5 VII 2006 r., oryginał, w zbiorach rodziny.

[20] Opis przebiegu pracy zawodowej…

[21] https://wadowicki.iap.pl/wiadomosci/zawody-matematyczne,8a6e8e [dostęp: 6 XI 2023].

[22] „Gazeta Krakowska", 8 grudnia 2006 r., s. 6.

[23] Pismo do dyrekcji Zespołu Szkół Ogólnokształcących w Wadowicach dot. Tadeusza Bieńka, Wadowice, 13 X 2009 r., oryginał, w zbiorach rodziny.

Matematyka zawsze była jego wielką pasją, z której nie zrezygnował po zakończeniu kariery zawodowej. Także na emeryturze udzielał często prywatnych lekcji oraz pogłębiał swoją wiedzę. Pozostawił po sobie spory księgozbiór pozycji matematycznych. Interesował się także bieżącymi wydarzeniami politycznymi, społecznymi i sportowymi, dlatego też zaczynał swój dzień od lektury prasy. Entuzjastycznie podchodził do integracji Polski z Unią Europejską. Był wielkim kibicem sportowym, cenił zwłaszcza rozgrywki piłkarskie, ze szczególnym uwzględnieniem meczów krakowskiej Wisły. Sam również aktywnie uprawiał sport jako miłośnik górskich wycieczek po tatrzańskich i beskidzkich szlakach. Zawsze interesował się historią najstarszej wadowickiej szkoły średniej, a jego przyjacielem był znawca jej dziejów dr Gustaw Studnicki. Wraz z nim Tadeusz Bieniek był współautorem haseł w internetowej publikacji *Dyrektorzy Gimnazjum i Liceum im. M. Wadowity w Wadowicach*[24].

W 2005 r. aktywnie zaangażował się w działalność Stowarzyszenia Absolwentów Liceum Ogólnokształcącego im. Marcina Wadowity, którego był współzałożycielem i pierwszym przewodniczącym zarządu. W 2007 r. stowarzyszenie zorganizowało zjazd absolwentów I LO w Wadowicach w ramach obchodów 140-lecia szkoły. Wojciech Opidowicz, członek zarządu stowarzyszenia, wspomina:

> *Ówczesny zarząd odniósł niewątpliwy sukces w organizacji obchodów 140. rocznicy powstania Gimnazjum. Zarządowi udało się zmobilizować dużą grupę członków Stowarzyszenia, którzy z sukcesem doprowadzili do zorganizowania części oficjalnej z bogatą częścią artystyczną w Wadowickim Centrum Kultury i spotkania koleżeńskiego w Domu Rekolekcyjnym oo. Karmelitów Bosych*[25].

Koleżanki i koledzy ze stowarzyszenia tuż po śmierci Tadeusza Bieńka uczcili jego pamięć. Na stronie internetowej organizacji obok krótkiego biogramu zapisano m.in.: *pozostanie w naszej pamięci jako świetny Profesor matematyki, organizator i pomysłodawca wielu przedsięwzięć*[26].

Prywatnie był człowiekiem rodzinnym. W 1972 r. wstąpił w związek małżeński z Marią z d. Faber (zm. 2022)[27], długoletnią profesor LO im. Marcina Wadowity,

[24] http://www.wadowita.net/dyrektorzy.php [dostęp: 13 IX 2024].

[25] Rozmowa autora z p. Wojciechem Opidowiczem w dn. 6 września 2024 r.

[26] http://www.wadowita.net/archiwum2021.php [dostępu: 13 IX 2024].

[27] Wyciąg z aktu małżeństwa Tadeusza Bieńka i Marii z d. Faber, wystawiony przez Urząd Stanu Cywilnego w Wadowicach, Wadowice, 8 VII 1972 r., oryginał, w zbiorach rodziny.

z którą miał dwoje dzieci: Aleksandrę (ob. Graff) i Sławomira. Wiele czasu poświęcał swoim wnukom: autorowi tych słów i Norbertowi, oraz wnuczce Weronice, zarażając ich pasją do nauki i wycieczek górskich. Zmarł 2 sierpnia 2021 r. w Wadowicach[28], gdzie został pochowany na miejscowym cmentarzu parafialnym. Fragment jego płyty nagrobnej jest stylizowany na panoramę Tatr, które tak umiłował. O jego śmierci informowały lokalne media, w których była ona żywo komentowana przez byłych uczniów, ciepło wspominających charyzmatycznego profesora matematyki.

Bibliografia

Zbiory prywatne

Zbiory Rodziny Tadeusza Bieńka:

Akt nadania stopnia awansu zawodowego nauczyciela dot. Tadeusza Bieńka, wystawione przez Starostwo Powiatowe w Wadowicach, Wadowice, 28 września 2000 r., oryginał.

Akt zgonu Tadeusza Bieńka, wystawiony przez Urząd Stanu Cywilnego w Wadowicach, Wadowice, 2 sierpnia 2021 r., odpis.

Opis przebiegu pracy zawodowej spisany przez Tadeusza Bieńka, po 2002 r., oryginał.

Pismo do dyrekcji Zespołu Szkół Ogólnokształcących w Wadowicach dot. Tadeusza Bieńka, Wadowice, 13 października 2009 r., oryginał.

Świadectwo dojrzałości Liceum Ogólnokształcącego dot. Tadeusza Bieńka, wystawione przez Liceum Ogólnokształcące w Wadowicach, Wadowice, 1 czerwca 1964 r.

Świadectwo pracy dot. Tadeusza Bieńka, wystawione przez Wytwórnię Silników Wysokoprężnych „Andoria" w Andrychowie, Andrychów, 31 sierpnia 1989 r., oryginał.

Wyciąg z aktu małżeństwa Tadeusza Bieńka i Marii z d. Faber, wystawiony przez Urząd Stanu Cywilnego w Wadowicach, Wadowice, 8 lipca 1972 r., oryginał.

Zaświadczenie dot. Tadeusza Bieńka, wystawione przez Kuratorium Oświaty w Krakowie, Wadowice, 5 lipca 2006 r., oryginał.

Zaświadczenie dot. Tadeusza Bieńka, wystawione przez Liceum Ogólnokształcące Karmelitów Bosych im. Św. Rafała Kalinowskiego, Wadowice, 25 kwietnia 2003 r., oryginał.

Życiorys spisany przez Tadeusza Bieńka, po 1971 r., oryginał.

Opracowania

Studnicki G., *Pierwsza wśród równych. Dzieje Gimnazjum i Liceum w Wadowicach*, Wadowice 1991.

Studnicki G., *Zarys dziejów oświaty i szkolnictwa w Wadowicach*, Wadowice 1996.

Wadowickie Gimnazjum oraz Liceum – znane i nieznane. W 150-lecie powstania Gimnazjum w Wadowicach 1866-2016, red. K. Karolczak, J. Popiel, K. Meus, Nowy Sącz 2016.

Żaczek – nasz dom. Wspomnienia mieszkańców legendarnego akademika, zebr. S. Szlezynger, red. D. Górszczyk, Kraków 2016, *passim*.

[28] Akt zgonu Tadeusza Bieńka, wystawiony przez Urząd Stanu Cywilnego w Wadowicach, Wadowice, 2 VIII 2021 r., odpis, w zbiorach rodziny.

Netografia

http://sp2wadowice.pl/ [dostęp: 6 XI 2023].

http://www.wadowita.net/archiwum2021.php [dostęp: 13 IX 2024].

http://www.wadowita.net/dyrektorzy.php [dostęp: 13 IX 2024].

https://karmelicibosi.pl/aktualnosci-karmelu/filmowe-ujecia-klasztoru-w-wadowicach/ [dostęp: 6 XI 2023].

https://szkolnictwo.pl/index.php?id=PB0675 [dostęp: 6 XI 2023].

https://wadowicki.iap.pl/wiadomosci/zawody-matematyczne,8a6e8e [dostęp: 6 XI 2023].

Inne

Rozmowa autora z p. Wojciechem Opidowiczem w dn. 6 września 2024 r.